

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Basına yansıyan haberlere göre Gaziantep H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunan Mehmet Hüseyin Öz'ün almış olduğu 6 yıl 3 aylık hapis cezasının koşullu salıverme tarihi 25 Mayıs 2023 olmasına rağmen "iyi halli olmadığı" gerekçesiyle tahliye edilmemiş ve yeniden değerlendirmesi 6 ay sonraya ertelenmiştir. Mehmet Hüseyin Öz, epilepsi hastası bir mahpustur. Günde 6-7 defa sara nöbeti geçiren Öz, aynı zamanda böbrek yetmezliği hastalığı ile mücadele etmektedir.

İdare ve gözlem kurulu kararında şu gerekçeler yer almaktadır: "*Kapalı ceza infaz kurumundan çıkış sonrası için gerçekçi planlara sahip olmadığı, tekrar suç işleme potansiyelinin çok yüksek olduğu ve bu aşamada toplumla bütünleşmeye hazır olduğuna dair olumlu izlenim edinilemediği, hükümlünün örgütten ayrıldığı, aynı suçtan cezaevinde bulunan kişilerle ortak hareket ettiğinin, örgütten ayrılmadığı için haklarına ilişkin davranışların da örgütün istediği gibi şekillendiğinin, insanlarla iletişim kurma noktasında sıkıntı yaşayacağı, ancak örgütten ayrıldığına dair dilekçe vermediği için örgütsel kimliğini halen koruduğunun değerlendirildiği, bununla birlikte hükümlünün cezaevinde bulunduğu süre içerisinde dört defa disiplin cezası aldığı.*"

Tespit edebildiğimiz kadarıyla hapishanelerde bugün itibariyle benzer gerekçelerle infazı yakılan ve koşullu salıverilme hakkı elinden alınan yaklaşık 300 siyasi tutsak bulunmaktadır.

2020 yılında İnfaz Kanunu'nda yapılan değişiklikle, koşullu salıverilme için hazırlığı düzenleyen 89. maddeye Anayasa'ya aykırı, belirsiz ifadeler taşıyan iyi hal kriterleri getirilmiş ve bu değişiklik uyarınca Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik çıkarılmıştır. Bu Kanun değişikliği ve Yönetmelik hükümleri hukukun en temel ilkelerinden lehe kanun ilkesi gereği, suç tarihi daha önce olanlara uygulanmaması gerekirken uygulanmakta ve Anayasaya aykırı bir şekilde hukuki

belirlilik içermeyen, yoruma açık, son derece subjektif olan iyi hal kriterleri, istisnasız tüm siyasi tutsakların aleyhine değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda;

1. İdare ve gözlem kurulu kararındaki “kurumdan çıkış sonrası için gerçekçi planlara sahip olma” kriterinin Kanun ve Yönetmelikteki dayanağı nedir?
2. Mahpuslara gelecekleri hakkında “gerçekçi planlara sahip olma” dayatmasının kanuni dayanağı nedir? Planların gerçekçi olup olmadığına kim neye göre karar verecektir? “Gerçekçi planlara sahip olmak” için yeterli güç, sermaye, aile vb. ilişkileri olmayan mahpuslar koşullu salıverilme hakkından faydalanamayacak mıdır?
3. Gerçekçi planları olduğunu iddia eden mahpusların bir daha suç işleyip işlemediğine dair Kurumunuz tarafından yapılan bir çalışma var mıdır?
4. Mahpusların tekrar suç işleme potansiyelinin bulunup bulunmadığı neye göre değerlendirilmektedir?
5. Daha önce iki eşini katlettiği için cezaevinde olan ve 1 Ocak 2023’te açık cezaevinden izne çıkıp da beraber yaşadığı kadını da boğarak katleden¹ Necati Akpınar’a da aynı soruları sordunuz mu?
6. Mahpusun epilepsi hastası olması nedeniyle sağlığa erişim hakkı için tahliye edilmesinin gerekli olduğu neden bu raporda hiç değerlendirilmemiştir?
7. Mütemadi suçlarda yakalama işlemi ile birlikte eylemin kesildiği kabul edildiğine göre mahpuslar hangi kanuna, hangi doktrine göre örgüt üyesi gibi değerlendirilmektedir?
8. Mahpusun infaz edilmemiş bir disiplin cezası bulunmakta mıdır? Yok ise infaz edilen disiplin cezaları İnfaz Kanunu m. 48/4 gereği kaldırılmış olacağından neden gerekçede bunlara yer verilmektedir?
9. Gaziantep H tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda iyi halli olmadığı gerekçesiyle salıverilmeyen kaç hükümlü bulunmaktadır? Bu hükümlülerden kaç adli kaç siyasi hükümlüdür?

¹<https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/manisadaki-cinayette-yeni-ayrinti-annesini-oldurdugu-kizindan-yardim-istedi-2018103>